

Список використаних джерел:

1. Гордійчук, М. М. (1989). *Історія української музики*. 1 том. Київ: Наукова Думка.
2. Іванов, В. Ф. (1968). *Спеціальна освіта і музикознавство*, 1, 199-230.
3. Йовенко, З. (1968). Фортепіанна творчість українських радянських композиторів (20-ті роки). *Українське музикознавство*, 3, 199–210.
4. Мозгальова, Н. & Новосадова, А. (2022). Жанрово-стильові новації у творчості сучасних українських композиторів. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, 4, 56-63.

УДК 780.614.11.071.2(477.6)

DOI: <https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-5.11>

А.В. Кушнір, м.Вінниця

здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

anila.k.love25@gmail.com

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРИ НА ГІТАРІ

Анотація. У статті розглянуто проблему розвитку творчого мислення учнів у процесі навчання гри на гітарі. Проаналізовано сучасні підходи музичної педагогіки до формування творчої особистості виконавця. Визначено роль імпровізації, інтерпретації та слухового аналізу у розвитку музичного мислення. Обґрунтовано доцільність застосування комплексу педагогічних методів, спрямованих на активізацію творчого потенціалу учнів. Ключові слова: творче мислення, гітара, музична педагогіка, імпровізація, інтерпретація, музичний розвиток.

Ключові слова: творче мислення, гітара, музична педагогіка, імпровізація, інтерпретація, музичний розвиток.

Abstract. The article considers the problem of developing students' creative thinking in the process of learning to play the guitar. Modern approaches of music pedagogy to the formation of a creative performer's personality are analyzed. The role of improvisation, interpretation, and auditory analysis in the development of musical thinking is defined. The expediency of applying a complex of pedagogical methods aimed at activating students' creative potential is substantiated. Keywords: creative thinking, guitar, music pedagogy, improvisation, interpretation, musical development.

Keywords: creative thinking, guitar, music pedagogy, improvisation, interpretation, musical development.

Постановка наукової проблеми: Сучасна музична педагогіка орієнтується на виховання творчої особистості, здатної до самостійного художнього мислення та інтерпретації музичного матеріалу. У процесі навчання гри на гітарі часто домінує техніко-виконавський компонент, що може обмежувати розвиток творчого потенціалу учнів. У зв'язку з цим актуальним є питання пошуку ефективних педагогічних підходів, спрямованих на формування творчого мислення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій: Проблема розвитку музичного мислення активно розробляється у сучасній педагогічній науці. У працях О.Ростовського наголошується на важливості формування інтонаційно-слухових уявлень учнів. Л.Масол підкреслює значення інтегративного підходу в мистецькій освіті, а

Н.Гродзенська звертає увагу на розвиток музичного слуху як основи творчого навчання [1; 3; 5]. Водночас недостатньо досліджено специфіку розвитку творчого мислення саме в умовах інструментального (гітарного) навчання.

Мета: Теоретичне обґрунтування шляхів розвитку творчого мислення учнів у процесі навчання гри на гітарі.

Завдання дослідження: розкрити сутність творчого мислення у музичній педагогіці; визначити педагогічні умови його розвитку; охарактеризувати роль основних методів формування творчості; окреслити практичні підходи до роботи у гітарному класі.

Виклад основного матеріалу: Розвиток творчого мислення учнів у процесі навчання гри на гітарі передбачає цілісне поєднання технічного, інтелектуального та художнього компонентів навчання. Важливо, щоб учень не лише опановував техніку гри, але й набував здатності до самостійного музичного мислення.

Одним із найефективніших засобів розвитку творчості є імпровізація. Вона сприяє формуванню свободи музичного висловлювання, розвитку уяви та слухової реакції. На початковому етапі навчання імпровізаційні завдання можуть бути максимально простими: варіювання ритму, зміна динаміки, створення коротких мелодичних фраз на основі заданої гармонії.

Важливу роль відіграє інтерпретація музичних творів. Учень має навчитися не лише відтворювати нотний текст, але й розуміти художній зміст твору, його емоційне навантаження та стильові особливості. Саме через інтерпретацію формується індивідуальне виконавське мислення.

Не менш значущим компонентом є розвиток музичного слуху. Систематична робота над слуховим аналізом інтервалів, акордів та гармонічних послідовностей формує внутрішній слух, що є основою творчої діяльності музиканта.

Окрему групу методів становлять творчі педагогічні завдання. До них належать створення власних музичних фрагментів, підбір акомпанементу до мелодій, варіювання відомих тем, а також колективне музикування. Такі завдання стимулюють активність учнів і сприяють розвитку самостійності.

Важливим є також використання проблемного навчання, коли учневі пропонується самостійно знайти варіант музичного вирішення певного завдання. Це формує критичне мислення, здатність до аналізу та творчого пошуку.

Таким чином, розвиток творчого мислення у гітарному класі досягається через системне поєднання імпровізації, інтерпретації, слухового аналізу та творчих завдань, які взаємно доповнюють одне одного.

Висновки. Розвиток творчого мислення учнів у процесі навчання гри на гітарі є одним із ключових завдань сучасної музичної педагогіки. Його ефективна реалізація можлива за умови цілеспрямованого використання

імпровізації, інтерпретації, слухового аналізу та творчих методів навчання. Перспективним напрямом подальших досліджень є розробка індивідуалізованих методик розвитку творчості учнів музичних шкіл та мистецьких закладів.

Список використаних джерел

1. Гродзенська Н. Музичне виховання школярів. Київ : Освіта, 2010. 256 с.
2. Масол Л. М. Мистецька освіта: теорія і практика. Київ : Педагогічна думка, 2015. 320 с.
3. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти. Київ : Навчальна книга, 2012. 384 с.
4. Рудницька О. П. Педагогіка мистецтва. Київ : Либідь, 2005. 256 с.
5. Шульгіна В. Д. Основи музичної педагогіки. Київ : Освіта України, 2011. 288 с.

УДК 78.071.1(477):78.01

DOI: <https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-5.12>

*А.С. Мельничук, м. Вінниця
здобувач ступеня вищої освіти «магістр»
anna.melnychuk.music@gmail.com*

СИНТЕЗ ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВА У ТВОРЧОСТІ МАРІЇ ЯРЕМАК

Анотація. У тезах розглянуто особливості музичної мови сучасної української композиторки Марії Яремак у контексті поєднання традиційних і новаторських підходів. Проаналізовано основні риси її індивідуального стилю, зокрема увагу до тембрової організації звуку, трансформації музичної форми. Висвітлено роль творчості композиторки у популяризації української музичної культури у світовому мистецькому просторі. Обґрунтовано значення її доробку в контексті розвитку сучасної музики.

Ключові слова: Марія Яремак, сучасна українська музика, композиторська творчість, музична мова, традиція і новаторство.

Abstract. The thesis examines the distinctive features of the musical language of contemporary Ukrainian composer Maria Yaremak in the context of the traditional and innovative approaches fusion. The key traits of her signature style are analyzed, including her focus on the timbral organization of sound and the transformation of musical form. The role of the composer's work in popularizing Ukrainian musical culture in the global artistic sphere is discussed. The significance of her contributions in terms of the development of contemporary music is evaluated.

Keywords: Maria Yaremak, contemporary Ukrainian music, compositional work, musical language, tradition and innovation.

Постановка наукової проблеми. У сучасному мистецькому просторі особливої актуальності набуває проблема взаємодії традиції та новаторства, оскільки це основний фактор розвитку академічної музики у XXI столітті. Зі